

Mehmet Şerif Paşa: Jön Türkler Ermenileri İmha Etmeyi Uzun Süredir Planladı

Posted on 14/11/2014

Jön Türklerin, yani İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin, Ermeni halkını imha etme planlarını yıllardır hazırlamakta olduğu suçlaması, Mehmet Şerif Paşa'nın Journal de Geneve gazetesine gönderdiği bir mektupta yer aldı. Bu tanınmış sürgünün görüşleri hiç kuşkusuz, bugün Türkiye'de iktidarda olan partiyle bağlarını kopardığı için anayurdunu terk etmek zorunda kalmış olması ışığında değerlendirilmeli. Mehmet Şerif Paşa'nın düşmanları bile - ki ne kadar güçlü düşmanları olduğu, iki yıl önce Paris'teki Türk polis ajanlarının suikastından kıl payı kurtulmasından anlaşılabilir - onun Jön Türklerin izlediği politikaya ilişkin mükemmel gözlemlerde bulunma fırsatına sahip olduğunu kabul etmek zorundadır; çünkü Şerif Paşa Jön Türkler, Abdülhamit rejimini devirip ilk kez iktidara geldiklerinde parti organlarının önde gelen üyelerinden biriydi ve sonrasında partinin vaad ettiği reformları uygulamaya koymaya niyetinin olmadığını anlayınca saflarından ayrılarak muhalif Liberal partiyi kurdu. Kendisi şu an hayatta olmayan, yeni Anayasa döneminde Abdülhamit'in baş danışmanlarından Sadrazam Sait Paşa'nın oğludur. Prens Halim'in kızı Prenses Emine'nin eşidir ve şu an Sadrazam olan Prens Said Halim'in kayınbiraderidir. Bir süre İsveç Büyükelçiliği de yapmıştır.

[Mektubunda] mevcut rejim tarafından Ermenilere yapılan mezalimin Cengiz Han ve Timurlenk'in vahşetini de geçtiğini belirttikten sonra, Şerif Paşa sözlerine şöyle devam ediyor:

“Hiç şüphesiz, İttihatçıların düşünce yapısı, açıktan Almanya'nın safında yer alıncaya kadar, uygar dünya tarafından görülemedi; ama ben altı yıldan fazla Meşrutiyet gazetesinde (Şerif Paşa'nın önce Konstantinopolis'te, daha sonra Paris'te yayınlanan gazetesi) ve başka tarafsız

gazete ve dergilerde İttihatçı zihniyetinin ne olduğunu yazdım ve Fransa ile İngiltere'yi, onlara ve başta Ermeniler olmak üzere Osmanlı sınırları içindeki milliyetlere karşı hazırlamakta oldukları planlar konusunda uyardım. Sadakatleri, ülkeye yaptıkları hizmetler, yetenekli devlet adamları ve görevlileriyle, her alanda - ticarete, sanayide, bilimde ve sanatlarda - Türklerle yakın bağlar içinde olan bir ırk varsa, o da hiç şüphesiz Ermenilerdir.”

Şerif Paşa daha sonra, matbaanın ve tiyatronun Türkiye'ye getirilişi de aralarında olmak üzere, Ermenilerin Türk uygarlığına yaptığı katkıları sıralıyor, Osmanlı Anayasası'nın hazırlanmasında Midhat Paşa'yla birlikte çalışan bir Ermeniye, Odyan Efendi'ye atıfta bulunuyor ve Türkiye ile İran'daki despotizme karşı ajitatörlükte sergiledikleri yüksek yeteneklerin (otokratik Jön Türk “reform”cularının Ermenilerin bu özelliklerine hiç de iyi gözle bakmadıklarına şüphe yok) altını çiziyor. Daha sonra mektubu şu sözlerle devam ediyor:

“Heyhat! Osmanlı İmparatorluğu'nda bir yenilenmenin gerçekleşmesi için gerekli tohumları atan bu kadar yetenekli bir halkın tarihten silinme noktasına gelmesi ve - Yahudilerin Asurlular tarafından köleleştirilmesi gibi bile değil, imha ediliyor olması - en katı yürekleri bile kanatmalıdır. Değerli gazetenizin şu anda katledilmekte olan bu halka, katillere olan öfkemi ve kurbanlara olan muazzam merhamet duygumu ifade etmeme aracılık etmesini rica ediyorum. Bu sorumluluk bildiğim görevimi yerine getirdikten sonra, bedbaht Ermeni halkından ayrı olarak, son altı yıldır beceriksizce bu İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin savunuculuğunu yapan bazı Ermeniler ve propagandistleri, yaşadıkları zulmün hazırlayıcısı olarak ayrı bir yere koymak istiyorum. Onları defalarca İttihatçıların kötü niyetleri, çok yakından tanıdığım karanlık ruhlarının sapkınlığı konusunda uyardım. Üstelik, İttihatçıların emirleriyle kışkırtılan Adana katliamı gerçek durumun ne olduğunu görmelerine vesile olmalı, akıllarını başlarına getirmeliydi. Bazıları, çıkarlarını yanlış yerde görerek, bazıları kötü niyetli siyasi ittifaklardan etkilenerek - hatalarının bedelini darağacında ödeyen zavallı Konstantinopolis mebusu Zohrab Efendi gibi - Ermeni siyasi liderlerinin hepsi, ya da

neredeysi hepsi, kaderlerini İttihatçuların kaderine bağlayarak, ulusal davalarına hizmet edeceklerine, taviz verdiler.

Eğer bu habis ve ihanet içindeki örgütün bayrağı altına girmektense, tuttıkları yolun tehlikesini ne zamandır kendilerine canları pahasına göstermekte olan gerçek liberallerin yanında saf tutsalardı, yalnızca ilkelerine sadakatlerini korumakla kalmayacaklar, bedbaht kardeşlerini savaş öncesinde yaşadıkları zulümden ve bütün bir ulusu tarih sayfalarında benzeri görülmemiş bir imha hareketından da korumuş olacaktardı.”

İngilizce: New York Times, 10.10.1915

Türkçesi: <http://www.imprescriptible.fr/archives/usa/nyt/tr-2.htm>